

Nume _____

Prenume _____

An, grupă _____; Timp: 60 min.

Examen. Obligații. 20.06.2022

I. Încercuiți doar răspunsul (răspunsurile) corect (corecte). (5 p. = 0,33 p. x 15 întrebări)

1. Răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciile cauzate de lucruri:

- a) presupune întotdeauna ca bunul să fi fost utilizat defectuos;
- b) impune ca pârâțul să exercite un drept (real sau de creanță) asupra bunului;
- c) se angajează numai dacă prejudiciile au fost previzibile la momentul utilizării bunului.

2. Dacă din greșeală A, B și C au distrus împreună garajul lui X, fiind obligați să îl despăgubească:

- a) chemat să plătească partea lui, A nu va putea invoca în compensație creanța scadentă a lui C contra lui X;
- b) dacă X îl iartă de datorie pe A și îi remite acestuia exemplarul său original din hotărârea de condamnare la plata despăgubirii, se prezumă că i-a liberat și pe ceilalți;
- c) X poate alege între a cere plata fracționat de la cei trei și a-l urmări pe oricare pentru întreaga sumă.

3. Acțiunea întemeiată pe gestiunea de afaceri poate fi introdusă de:

- a) cel care greează afacerea altuia, cu convingerea greșită că își administrează propriile interese;
- b) cel care, gerând propria afacere, greează cu știință și interesele altuia;
- c) fideiursorul care a plătit datoria debitorului principal fără a invoca beneficiul de discuțiune, pentru a-l salva de la executare silită pe acesta din urmă.

4. Clauza care stabilește că: „prin acordul vânzătorului și al cumpărătorului, prețul scadent astăzi încetează a mai fi datorat ca atare, urmând a fi datorat peste șase luni, alături de dobânda legală, cu titlu de împrumut”:

- a) realizează o preluare de datorie;
- b) poate fi o novație obiectivă;
- c) generează o promisiune de dare în plată.

5. O propunere de contract, fermă și precisă, transmisă la domiciliul destinatarului printr-un act autentic:

- a) este o ofertă de contracta irevocabilă, doar dacă cuprinde și un termen expres de acceptare, altfel poate fi revocată oricând;
- b) devine nulă dacă, până la expirarea termenului de acceptare, destinatarul său nu o acceptă;
- c) poate deveni caducă, dacă ofertantul moare înainte de acceptarea propunerii sale.

6. Suntem în prezența unor clauze contradictorii, dacă, în același contract, avem:

- a) o clauză penală și o clauză care prevede rezoluțiunea unilaterală, în caz de neexecutare a obligației principale a celeilalte părți;
- b) un pact comisoriu care prevede rezoluțiunea de drept în caz de neexecutare și o clauză care stabilește că, în caz de neexecutare a obligațiilor debitorului, creditorul va putea alege între executare silită, rezoluțiune și reducerea prestațiilor;
- c) o clauză care stabilește un drept de denunțare unilaterală (dezicere) și o prevedere contractuală care stabilește că, în caz de neexecutare a promisiunii sinalagmatice de a contracta, cealaltă parte poate cere pronunțarea unor hotărâri care să țină loc de contract.

7. Răspunderea pentru ruina edificiului:

- a) înlătură de principiu răspunderea pentru lucruri a unei alte persoane decât proprietarul, pentru prejudiciul cauzat de edificiu;
- b) va fi angajată în sarcina nudului proprietar, chiar dacă acesta dovedește că uzufructuarul a neglijat să își îndeplinească obligația de întreținere a imobilului, cauzând astfel ruina acestuia;
- c) va fi angajată în sarcina uzufructuarului dacă nudul proprietar probează că uzufructuarul a neglijat să își îndeplinească obligația de întreținere a imobilului, cauzând astfel ruina acestuia.

8. Dacă un contract de locațiune cuprinde o clauză prin care, la încetarea acestuia, chiriașului i se propune să cumpere bunul închiriat, vom avea de-a face cu:

- a) un pact de opțiune, dacă propunerea de a contracta este calificată ca o ofertă irevocabilă cu termen;
- b) un drept de preempțiune convențional, dacă din act reiese neîndoios că – în aceleași condiții de vânzare – chiriașului va fi preferat față de un terț, în calitate de cumpărător, iar locatorul nu este încă decis să vândă.
- c) o promisiune unilaterală de vânzare, când locatorul promite chiriașului să îi vândă bunul la 15 zile de la expirarea închirierii pe un preț determinat, iar chiriașul accepta promisiunea, dar fără a se angaja să și cumpere bunul.

9. Dacă A, aflat la volan, îl accidentează pe B, pieton, când acesta era în drum spre olimpiada națională de matematică pentru clasa a XII-a:

- a) B nu poate obține daune-interese pentru prejudiciul rezultat din neparticiparea sa la olimpiadă, care i-ar fi dat șansa de a intra la facultate fără examen, dacă ar fi luat premiul I, întrucât acest prejudiciu nu este cert;
- b) B nu va obține daune-interese, dacă A probează că a suferit un atac cerebral, ceea ce l-a făcut să piardă controlul volanului și să intre pe trotuar, unde se afla B;
- c) mama lui B nu va putea cere daune pentru suferințele fizice îndurate de B (major), decedat la 60 zile după accident, din cauza rănilor suferite.

10. Oferta de vânzare se deosebește de pactul de opțiune de cumpărare prin aceea că:

- a) încălcarea ofertei atrage răspunderea delictuală a ofertantului, pe când încălcarea pactului de opțiune atrage răspunderea contractuală a promitentului;
- b) cel de-al doilea cuprinde o ofertă invariabil irevocabilă, chiar dacă nu stipulează un termen expres de acceptare;
- c) doar vânzarea încheiată cu încălcarea pactului de opțiune de cumpărare e susceptibilă de a fi anulată pentru nesocotirea clauzei de inalienabilitate subînțelese.

11. Dacă A îi plătește lui B o mie de lei:

- a) se prezumă legal că A a făcut plata cu intenția de a stinge o datorie proprie;
- b) prin virament bancar și constată ulterior plății că el nu îi datora nimic lui B, A are o acțiune în îmbogățire fără justă cauză împotriva lui B, pentru a recupera ceea ce a plătit;
- c) înainte de scadență, plata e supusă restituirii, dacă A a fost silit prin violență de un terț să facă respectiva plată.

12. În situația în care, din eroare, medicul unei clinici de înfrumusețare trece cu laserul (instrument folosit în procedură) peste un tatuaj al clienței, care ar fi trebuit ocolit, provocându-i o arsură ce s-a manifestat la 48 ore de la aplicare:

- a) clinica va răspunde pe temeiul răspunderii păzitorului lucrului;
- b) clinica poate fi exonerată parțial de răspundere, dacă arsura s-a infectat ca urmare a neglijenței clienței de a se prezenta la medic la momentul apariției semnelor de arsură (flictene);
- c) cliența nu poate cere daune-interese, dacă a semnat o clauză de exonerare a clinicii de răspundere pentru efectele secundare ale procedurilor aplicate.

13. „Gerantul care acționează în nume propriu este ținut față de terții cu care a contractat, fără a limita dreptul oricărui dintre aceștia de a se regresa împotriva geratului.” [art. 1336 alin. (1) C.civ.] este un text:

- a) inaplicabil, dacă geratul ratifică gestiunea;
- b) care reprezintă o aplicație a acțiunii oblice;
- c) permite „terților” contractanți să ceară geratului plata, doar dacă gerantul nu le plătește ceea ce le datora.

14. Dacă A – proprietarul unui teren arabil de 12 ha – promite lui B să-i constituie oneros un drept de folosință pe 12 ani asupra acestuia, iar B acceptă:

- a) angajarea răspunderii lui A față de B nu este de principiu condiționată de prealabila rezoluțiune a promisiunii, dacă A declară că revocă unilateral promisiunea și vinde lui C terenul;
- b) răspunderea lui A față de B este delictuală, în situația în care A vinde terenul unui terț, devenind astfel imposibil de constituit dreptul promis lui B;
- c) actul dintre A și B poate fi încheiat și sub semnătură privată, pentru a fi valabil.

15. Punerea în întârziere a debitorului rău-platnic:

- a) se poate face și prin cererea de chemare în judecată, numai dacă obligațiile neexecutate sunt de a face;
- b) poate opera și de drept;
- c) se face întotdeauna prin notificare, dacă obligația neexecutată e generată de o faptă ilicită extracontractuală.

II. Speța (4 p.)

Cu ocazia unei curse automobilistice de viteză în coastă, organizată oficial de SC Rally Transilvania SA (RT), un echipaj (101) participant la concurs părăsește traseul de rulare, izbește un automobil staționat, pe care îl avariază, și se oprește într-un copac, după ce accidentează ușor un spectator. Acesta din urmă acționează în judecată societatea RT pentru a obține despăgubiri, care să acopere cele două zile de spitalizare, precum și compensații pentru spaima trasă. Victima susține că RT este comitent al echipajului care a produs accidentul din moment ce a organizat cursa, la care RT se apără arătând că nu i se poate reține nicio culpă din moment ce traseul a fost delimitat, iar echipajul instruit să-l respecte. În plus, RT mai arată că răspunderea contractuală pentru altul nu i se poate angaja, deoarece – în ciuda actului încheiat între RT și echipajul 101– e condiționată de dovada vinovăției acestui echipaj, care nu a fost făcută de victimă.

Pentru a-și recupera prejudiciul, victima se îndreaptă și împotriva pilotului și copilotului echipajului 101, cerând instanței să îi oblige la repararea în solidar a prejudiciului suferit. Pilotul se apără arătând că lui nu i se poate reține nicio culpă, deoarece accidentul s-a produs pentru că a vrut să evite un câine care intrase pe traseu, ceea ce constituie un caz fortuit. Copilotul se apără de pretențiile victimei, arătând că el nu putea avea controlul mașinii, deci nici paza lucrului, deoarece nu se afla la volan, iar victima oricum era vinovată de producerea daunelor, pentru că era urcată pe mașina staționată, la momentul producerii accidentului. Instanța admite ambele acțiuni ale victimei și dispune repararea prejudiciului corporal suferit de victimă, dar nu și compensații pentru spaima trasă de aceasta, sub motiv că nu sunt întrunite condițiile reparării prejudiciului prin ricoșeu.

Vrând să recupereze ceea ce a plătit victimei, RT acționează în judecată, pe temeiul răspunderii pentru lucruri, pe proprietarul automobilului staționat pe traseul de concurs, precum și pe proprietarul câinelui scăpat pe traseu. Primul se apără susținând că nu are nicio culpă, forța majoră obligându-l să abandoneze mașina pe traseul de concurs, deoarece aceasta s-a defectat inopinat, cu o noapte înainte de cursă. Proprietarul câinelui respinge pretențiile lui RT, arătând că nu i se poate imputa vreo vină, pentru că animalul nu era în paza sa, ci a unui prieten (spectator la cursa auto), la momentul în care s-a produs accidentul, și că oricum nu din cauza câinelui s-a produs întregul accident, ci din cauza lui RT, care trebuia să degajeze traseul de concurs de mașina abandonată. Instanța respinge acțiunea lui RT sub cuvânt că nu sunt îndeplinite condițiile răspunderii pentru coliziunea de automobile, caz în care trebuie dovedită cel puțin vinovăția unuia dintre șoferi, ceea ce RT nu a reușit să facă în speță.

Analizați starea de drept din speță și hotărârile date.

Rezolvare:

Barem. Examen. Obligații. 20.06.2022

I. 5 p. = 0,33 p. x 15 întrebări

1. -	6. c	11. a,c
2. a,c	7. b	12. b
3. b	8. a,b,c	13. c
4. b	9. c	14. a,c
5. c	10. a,b,c	15. b

II. 4 p.

(1 p.) Raporturile dintre victimă (V) și RT:

- V pretinde daune corporale și daune morale;
- pt. răspunderea comitentului e irelevantă culpa acestuia;
- RT nu e comitent al piloților, ci organizator al cursei;
- echipajul acționează în interes propriu: să câștige pt sine cursa;
- prepusul nu are paza necesară angajării răspunderii pt lucruri, paza fiind la comitent;
- răspunderea lui RT față de V nu poate fi contractuală, ci doar delictuală;
- răspunderea contractuală pentru altul nu e o variantă a răspunderii comitentului și nici invers.

(1 p.) Raporturile dintre victimă (V) și echipajul 101:

- apărarea pilotului corespunde unei răspunderi subiective directe;
- apărarea copilotului corespunde unei răspunderi pt lucruri, în speță, și el are paza lucrului;
- fapta victimei trebuie valorificată distinct, după cum e vorba de răspunderea subiectivă, sau cea pt. lucruri, în al doilea caz nu are efecte exoneratorii, neputând fi asimilată forței majore, iar în primul caz, poate duce la o diminuare a creanței de reparație.

(0,75 p.) Instanța dă o hotărâre eronată, pt. că:

- nu poate cumula despăgubirile reclamate de V;
- nici vorbă de prejudiciul prin ricoșeu, ci de daune morale directe, suferite de V;
- trebuia să precizeze temeiul de admitere a acțiunii lui V.

(0,5 p.) Raporturile dintre RT și proprietarul mașinii abandonate pe traseu (PM):

- disculparea făcută de PM e irelevantă în cazul răspunderii pt lucruri;
- defectul invocat de PM, chiar real, nu poate fi decât cel mult un caz fortuit, fără efect exonerator.

(0,5 p.) Raporturile dintre RT și proprietarul câinelui (PC):

- disculparea făcută de PC e irelevantă în cazul răspunderii pt animale;
- transmiterea pazei către prieten și prezumția de pază care apasă pe proprietar;
- rolul causal al câinelui : discuții și variante de soluție.

(0,25 p.) Instanța raționează greșit, pt. că:

- nu e vorba de o coliziune de vehicule în sensul art. 1376 NC.civ.

iar dacă ar fi, aceasta nu impune dovada vinei șoferilor, fiind o răspundere pt. lucruri.

Notă: Un punct este din oficiu.